

Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nader rapport bij wetsvoorstel digitaal vergaderen voor
privaatrechtelijke rechtspersonen

Datum
12 december 2023

Ons kenmerk
5104202

1. Aanleiding

De Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: 'RvS') heeft positief geadviseerd (dictum B) over een wetsvoorstel dat het voor rechtspersonen zoals verenigingen, VVE's, NV's en BV's mogelijk maakt om hun vergaderingen met leden of aandeelhouders voortaan desgewenst digitaal te houden (in plaats van alleen fysiek).

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met agendering van het nader rapport bij het wetsvoorstel in de ministerraad, met het oog op indiening bij de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Privaatrechtelijke rechtspersonen zijn verplicht om jaarlijks met hun aandeelhouders/leden te vergaderen. Dit kan momenteel alleen fysiek of hybride (fysiek en digitaal). Alleen digitaal vergaderen is niet mogelijk.
- Tijdens de COVID-19 crisis is op grond van de Tijdelijke wet COVID-19 digitaal vergaderen tijdelijk mogelijk geweest. Dit is als succesvol ervaren en er is een behoefte vanuit de praktijk om dit wettelijk te regelen.
- Bijgaand voorstel voorziet voor de toekomst in een eenvoudige aanvullende regeling voor digitaal vergaderen door rechtspersonen langs de volgende lijnen. Commerciële rechtspersonen, zoals BV's/NV's/coöperaties, mogen in de toekomst ook volledig digitaal vergaderen, als zij daar in hun statuten expliciet mogelijkheid voor opnemen. Verenigingen en VvE's kunnen in de toekomst op basis van een besluit van hun leden kiezen voor digitaal vergaderen. De randvoorwaarden waaronder digitaal vergaderen mag plaatsvinden, worden in de wet geregeld.
- De RvS adviseert positief en vraagt om meer toelichting op de volgende punten (met daarop de reactie):
  - 1) Moet worden voorzien in een regeling om in noodgevallen (zoals COVID-19) digitale vergaderingen mogelijk te maken?
Er loopt momenteel een traject om het staatsnoodrecht te herzien. In dit kader zal ook worden overwogen of er noodzaak is tot het treffen van een regeling voor digitale vergaderingen in noodgevallen, zoals een pandemie.
  - 2) Hoe gaat het voorstel om met die personen die digitaal minder vaardig zijn?
De overheid doet veel om te zorgen dat iedereen over voldoende digitale vaardigheden beschikt, bijvoorbeeld door praktische trainingen te organiseren. In de toelichting is verder verduidelijkt dat in de afweging of een vereniging of VvE besluit tot digitaal vergaderen, ook moet worden

afgewogen of dit naar personen met beperkte digitale vaardigheden redelijk is.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Genoemde aandachtspunten zijn nader verduidelijkt in de toelichting.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5104202

4. Toelichting

Inhoud en uitgangspunten wetsvoorstel

Het wordt door het wetsvoorstel voor alle privaatrechtelijke rechtspersonen mogelijk om een volledig digitale vergadering te houden, waar nu alleen een hybride vergadering mogelijk is. Uitgangspunten zijn:

- 1) Voldoende draagvlak voor digitaal vergaderen is nodig bij aandeelhouders of leden. Daarom wordt, aansluitend bij de huidige wet, bij commerciële rechtspersonen (BV/NV/coöperatie) de eis gesteld dat de mogelijkheid tot digitale vergadering in de statuten wordt opgenomen. Om kosten te besparen, wordt het voor verenigingen en VvE's laagdrempeliger gemaakt; zij kunnen op basis van een besluit van hun leden kiezen voor digitaal vergaderen. Rechtspersonen worden niet verplicht om volledig digitaal te vergaderen en worden ook niet verplicht die mogelijkheid aan te bieden aan hun aandeelhouders of leden. Rechtspersonen kunnen dus altijd zelf de afweging maken of zij van deze mogelijkheid gebruik maken.
- 2) Randvoorwaarden om een digitale vergadering zoveel mogelijk een afspiegeling te laten zijn van de fysieke vergadering. Er moet voortaan altijd sprake zijn van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, zoals een videobelapplicatie (bijv. WebEx), waarmee personen ook kunnen worden geïdentificeerd en kunnen stemmen.
- 3) Om participatie in en deelname aan digitale vergaderingen te bevorderen, wordt de informatievoorziening verbeterd. Leden en aandeelhouders krijgen informatie over hoe zij toegang krijgen tot de digitale vergadering.
- 4) Tot slot worden de regels voor oproeping voor de algemene vergadering aangepast, zodat oproeping langs elektronische weg (bijv. per e-mail) vereenvoudigd wordt.

4.1 Politieke context en krachtenveld

- Voormalig Kamerlid Nijboer (PvdA) heeft eerder in Kamervragen gevraagd naar de invoering van de mogelijkheid voor VvE's om digitaal te vergaderen.
- De meeste belangenorganisaties zijn positief over het wetsvoorstel. Bij beursvennootschappen liggen partijen verder uit elkaar: VNO/NCW, Vereniging voor Effectenuitgevende Ondernemingen ("VEUO"); grote beursvennootschappen) zijn positief over de mogelijkheden voor digitaal vergaderen en willen dit zo laagdrempelig mogelijk.
- Aandeelhoudersorganisaties (Vereniging voor Effectenbezitters ("VEB"), EUMEDION, organisatie voor institutionele beleggers zoals pensioenfondsen) zijn kritischer, omdat zij vinden dat in digitale vergaderingen minder recht wordt gedaan aan het recht van aandeelhouders om het bestuur kritisch te bevragen over het gevoerde beleid van de rechtspersoon.

4.2 Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële gevolgen voor JenV/rijksbegroting. Het voorstel zorgt naar verwachting voor minder regeldruk voor het bedrijfsleven.

4.3 Communicatie

De collega's van DCOM zorgen in afstemming met ons voor een persbericht.

4.4 Afstemming

Intern: DFEZ. Extern: BZK, EZK, FIN.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De nota wordt openbaar bij indiening van het wetsvoorstel in de Tweede kamer.
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5104202